

ЦІНА 2 КРБ.

перець

№ 11—12. КІЇВ, 1945 Р.

ЖУРНАЛ САТИРИ І ГУМОРУ

РІК ВИДАННЯ IV

ПРОВОДИ НА БЕРЛІНСЬКОМУ ВОКЗАЛІ

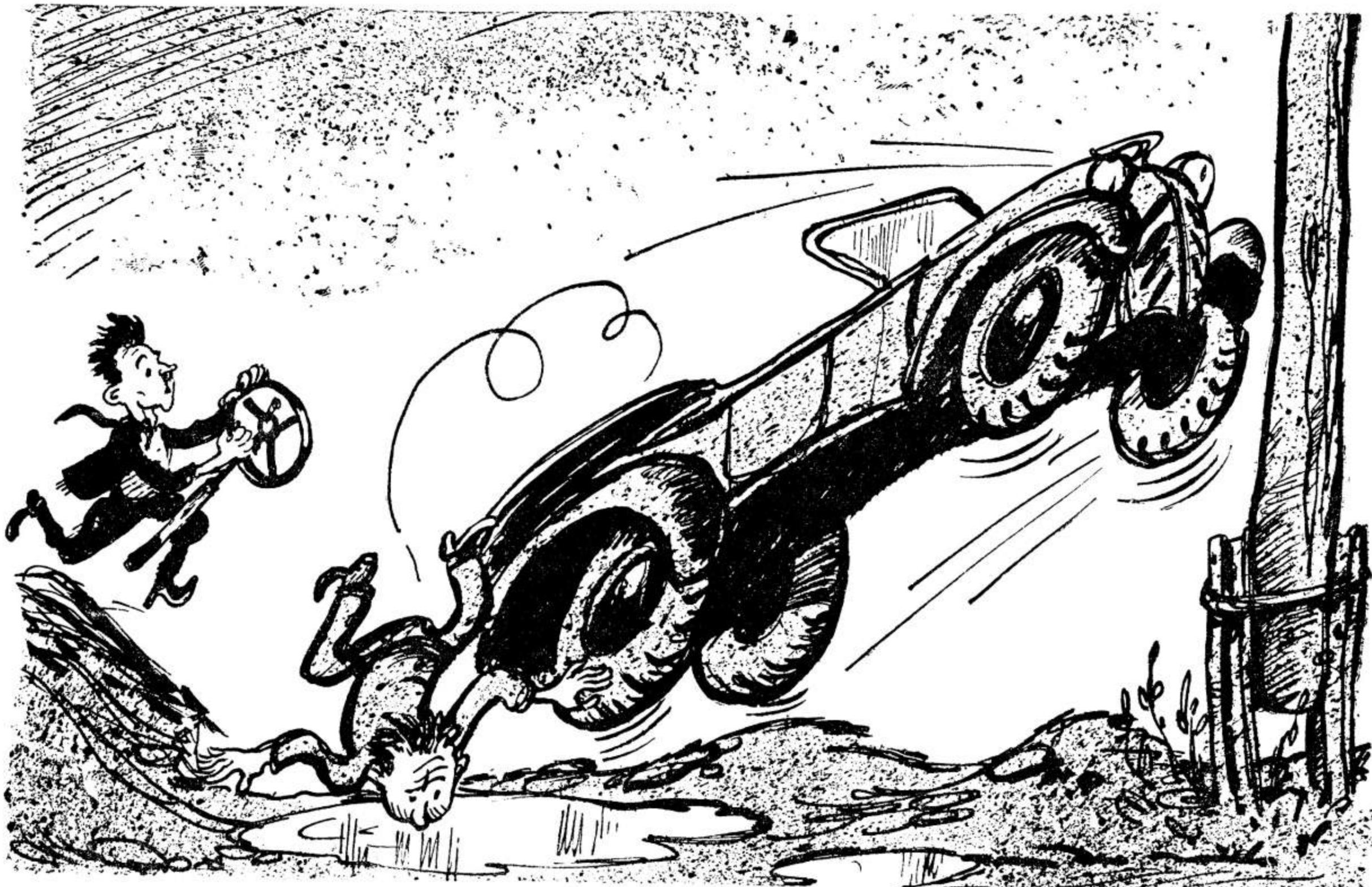
Малюнок В. Гливенка.

Син-лейтенант (батькові). — Бажаю вам, тату, на мирній роботі фронтових успіхів.

ЖЕРТВА ДОРОЖНОГО БЛАГОУСТРОЮ

Малюнок С. Самула.

Шофер (до машини). — Куди ж ти тікаєш? Підожди!!!

Машина. — Годі! Передай дорожному інспекторові, що я на його зразковій дорозі покінчила самогубством!

ПРИЇЗД

Капітан Сергій Іванович Нежданов одержував з дому хороші листи. Його дружина, Лідія Григорівна, писала, що любить його, як і раніш, і нетерпляче чекає його повороту після війни. Сергій Іванович широ вірив листам молодої дружини, з якою він побрався за рік до війни.

Але його ставлення до Лідії Григорівни змінилося відразу ж по одержанні останнього листа.

Коли палата сестра принесла капітанові блакитного конверта, лице Сергієві Івановичу засяло на мить такою ж блакитною посмішкою. Сергій Іванович розірвав конверта й раптом похмурнів. Тепер йому ясно стало все. Він спершу розгублено, а потім зло знов і знову перевчитував записку, писану рукою дружини.

«Дорогий Пилип Миколаевич! Благаю Вас прийти сьогодні ввечері. Чекаю на Вас дома. Ліда».

— Здоров був!..

— Що, капітан? — підвів голову майор — сусід по палаті.

— Здоров був, кажу. А втім, нічого...

Сергій Іванович укрився простинею з головою й замовк.

Тепер він зрозумів усе. Дружина, ні, колишня дружина, помилково поклала до його конверта записку, адресовану комусь. Кому? Гм... Пилип Миколаевич. Ціка-а-а-во... Хто він? Капітан? Майор? А може підполковник? Пилип Миколаевич. Пилип... Як вона його кличе? Пилипок. Пилипонько. Пилипоша. Ні, це немислимо! Й до того ж — «благаю». Він такий дорогий їй, що вона вже не просить його, а «благає». Страх який!

Сергій Іванович знову звернув увагу на підпис — «Ліда». Отже, вона для нього вже не Лідія Григорівна, а просто Ліда. Далеко зайдло.

Сергій Іванович вирішив іхати додому на цьому ж тижні. Він спро-бував було умовити лікарів, але даремно. Та от відсвяткували день Перемоги, й капітан, нарешті, дістав дозвіл побувати дома. Ні, він ви-рішив не скандалити. Все ясно. Він тільки хоче поговорити з нею сам на сам.

Поїзд прибув до Харкова під вечір. Сергій Іванович вийшов на При-вокзальний майдан, постояв, а потім тихо пішов на рідну Холодну Гору.

Вікна будиночка зсередини були засунуті віконницями. Підходячи до будинку, Сергій Іванович почув музику. Грав патефон, чути було голоси. Капітанове серце забилось швидко-швидко. До горла підкотився

гіркий жмут. Він притулів вухо до шибики й серед гамору пізнав голос дружини:

— Пийте, Пилип Миколаевич!

— Він тут, — подумав капітан. — Що ж, це на краще.

І капітан постукав.

Він увійшов до залитої світлом кімнати й примружив очі. На шиї в нього повисла дружина:

— Сергій! Сергійочко! Милий! Дорогий! Як несподівано. Чому ж ти не повідомив? Боже мій, я не вірю своїм очам!..

Поцілунки сипались на капітана, як дощ у липневу зливу. Капітан розплющив очі й побачив те, чого найменш сподівався. По той бік столу сидів, широко посміхаючись, його батько, Іван Петрович, поряд — Лідині батьки, а по цей бік столу — сивий дідусь. Більш нікого в кімнаті не було.

Сергій Іванович розіплувався з батьком, з тещею й тестем і простирав руку дідусеві. Біленький дідусь підвівся й сказав:

— Дуже радий. Пилип Миколаевич. Будьмо знайомі. А ми на вас тут так чекали.

Капітан сів. Лідина мати хазяйнувала біля буфету, тесть оглушив кімнату двома корковими пострілами, Ліда продовжувала висіти на шиї, а батько, розправлючи вуса, сказав:

— Ждали ми тебе, синок, дуже ждали. Як-ніяк, а майже чотири роки. Мати так заскучала, що далі й нікуди... Бачиш, як Лідочка прибрала квартиру до твого приїзду? Це все Пилип Миколаевич стіні розмальовував...

— Хіба ти не помітив? — голосом, повним щастя, спітала Ліда.

Сергій Іванович глянув на стелю і стіни і вдячно — на дідуся. Пилип Миколаевич підвівся і, ніби перепрощаючи, сказав:

— Ви вже не ремствуйте на мене, Сергій Іванович, все робилося в спішці, до дня Перемоги. Працював вечорами, бо вдень я дуже зайнятий. Лідія Григорівна й так аж двічі присилала до мене з записками. Ми ж вас так ждали.

Сергій Іванович зім'яв у кишені горезвісну записку й палко поцілував дружину. Він обняв її і сказав:

— Спасибі, моя рідна!

А. КАШТАНЬЄР.

ПРОПАЩИЙ КУМ

(БУВАЛЬЩИНА)

Гей, кум до куми
Залицяється,
Приписати трудодні
Обіцяється:
— Ти, кумасю, не горюй
Та й на риночку торгуй.
А вже я в наступну ніч
За хороший могорич
Нишком-тишком, далебі,
Видам довідку тобі,
Що у тебе старий дід
Дуже хворий на живіт,
Так, що кожну божу мить
Мусиш ти йому варить
Деревій або посьлон,
А насправді самогон —
Доброякісний первак
І на градус, і на смак.
Он воно як,
Істино так!

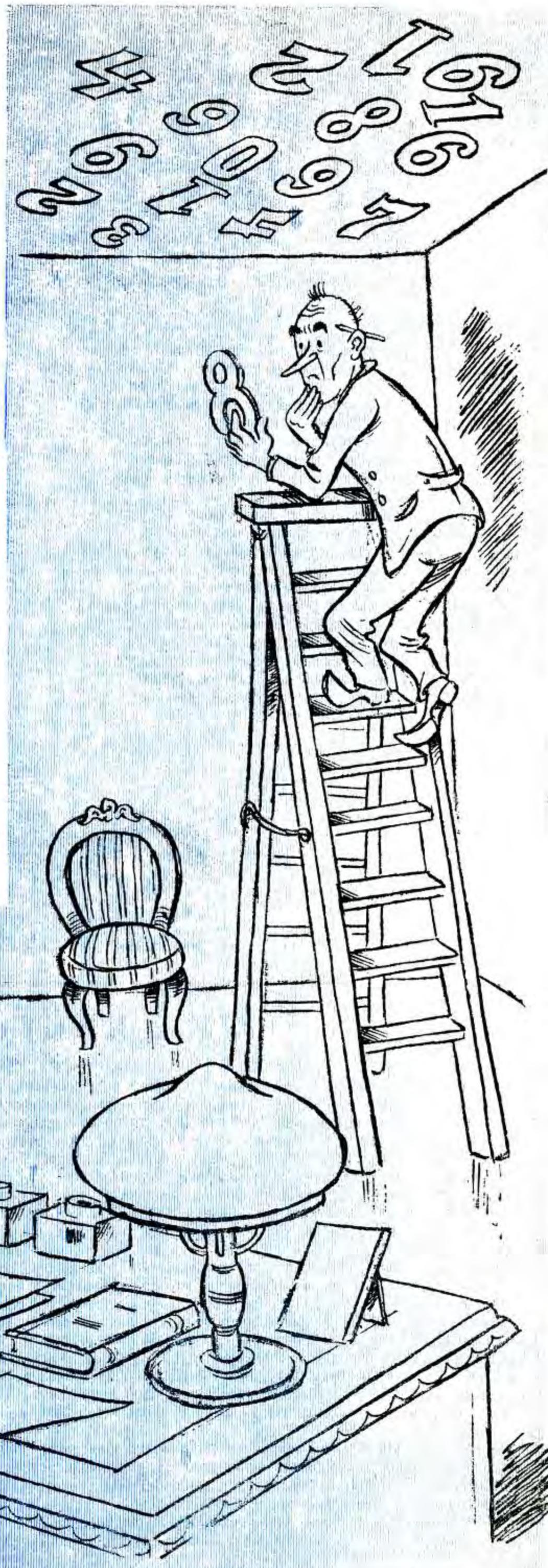
Гей, кум до куми
Залицяється,
Кожний вечір потай
Розважався:
— Ти, голубонько кума,
Доглядай себе сама,
Щоб мені в короткий строк
Наче ясний барвінок
На леваді в холодку,
У вишневому садку,
Де метелики й роса,
Розцвіла твоя краса.
Поки люди на степу
Тягнуть граблі і сапу,
Поки всі із краю в край
Косять, в'яжуть урожай,
Будем пiti ми первак
І танцювати краков'як.
Он воно як,
Істино так!

Гей, кум та й з кумою
Прошався,
У райком на бюро
Викликався:
— Ти скажи нам правду, кум,
Чого люди зняли шум?
Чого ти, як голова,
Не виходиш на жнива,
Ще й забувши про Устав,
Зграю ледарів сховав.
Факти свідчать недарма:
Кожний день твоя кума —
Гандзя Марківна Куکль,
Обминаючи артіль,
Через річку, через яр
Чимчикую на базар.
І клянеться так і сяк,
Що у неї переляк.
Он воно як,
Істино так!

Гей, кум та й з кумою
Зустрівся,
На колгоспному полі
Сварився:
— Ой, лиха біда, кума,
Ти звела мене з ума,
Слантеличила навік..
Сім чортів тобі у бік!
Бо за все твоє добро
Позавчора на бюро,
Замість меду й калача,
Дали мені «строгача»
І прикріпили до грабель,
Щоб мене не плутав хмель,
Щоб я чесно заробив
Триста тридцять трудоднів.
А коли не буде так,
Вирвуть мене, як будяк.
Он воно як,
Істино так!

Вол. ІВАНОВИЧ.

Малюнок О. Козюренка.

ДИВЛЮСЬ Я НА СТЕЛЮ ...

Директор. — А подай но мені он оту цифру, я її в звіт про виконання графіка ремонту вставлю.

(БАЙКА)

Задумав Лев порядки навести в лісах:
— Не вік же нам обідати по своїх кущах!
Ідалю в лісі час відкрити...
Вподобався цей план громаді лісовій;
Зібралися мерщій
Докладно справу обсудити.
Лисиця перша просить слово:
— «Я тут від всіх скажу: у Льва
Розумна голова, —
Він справу вирішив чудово.
Та що багато говорити?
Подумаймо, кого найняти в кухарі.
Щоб він про м'ясо дбав, про сало
І добре вмів варити, —
Бо куховарити не всякому пристало»...
У протоколі записали звірі:
«Щоб з ділом довго не бариться, —
Лисиці справу всю довірить».
І заходилася куховарити Лисиця;
Минає тиждень, місяць, два, —

На кухні завелась «своя братва»:
Ведмідь та Вовк обідати ходять в кабінет,
Їм страви подають добірні та смачні —
Все одбивні, вареники, паштет...
А в зал — картоплю й огірки пісні.
Лисиці слово хто — вона його й накрила:
— «Подякуйте й за це мені!»..
Либонь в м'шку не заховати шила —
Невдовзі Лев дізnavсь, Лисиці погрозив:
— Говорять, в тебе неподобства завелись.
Гляди мені. Я буду завтра, бережись...
Зайшов. І що ж зустрів?
Столи застелені, обіди — кращих не бажай:
Давали одбивні, вареники і хліб, мов коровай,
Лев сів за стіл, смачних наївся страв,
Все жартував та говорив,
А накінець Лисицю за старання похвалив...
Тепер у лісі кожен знат:
Коли в Ідалі все як слід,
Так Лев приїде на обід.

Петро СЛІПЧУК.

ТІТКА ПИСТИНА В КОЛГОСПІ

(За Нечуєм-Левицьким)

Ой, боже мій, боже, як на світі білому прожити, як того віку до-
жити, ій-бо, не знаю. Ні, не дадуть вони мені своєю смертю вмерти.
Прийдеться таки втопитися або повіситися. Я б давно це, зозулько,
зробила та боюся на тім світі вічного мучення. Вже скільки разів і в
криницю дивилася, так страх яка глибока і плигати нема як, — ще
вб'юся, зозулько. Ще чого доброго не витягнуть і не предадуть зем-
лі мое тіло. А вішатися і не кажіть, голубко, не маю за що вірьовку
купити, а крім того не знаю, за що менше отвіту чи за втоплення чи
за вішання на тому світі. Та ні, краще помучитися на цьому світі, за-
те на тому — вічне блаженство.

Та ви спітайте мене, моя зозулько, за що вони в'лися на мене.
Ій-бо, не скажу. Ім єсть очі моя коровиця, моя свинячка, ім завидно,
що в мене того городця трохи. Та що в мене того городця? Один
коло Антонюка, другий на Русавськім яру, там трошки барабольки,
квасолька всяка. Та ще голова колгоспу, спасибі йому, дав трошки
долинки, я там капустицю посадила, все буде, що винести на базар.

Усі в селі на тітку Пистину, що вона і в колгосп не ходить, що
дбає про своє хазяйство. Та цілими днями на базарі просиджує. А як
же, моя голубонько, і на базар потрібно піти заробити деяку копій-
чину.

А найбільше допікає мене, найбільше нападає на мене тата Соњка
бригадирша. Скільки я трудодні виробила, всі рахівники світу не
перешитали б їх. А пішла я справлятися до своєї бригадирші, а там
дев'ять трудодні, як хто відрізав.

Я такитки отерпла вся. Розлучнице моя, кажу, де ти діла мої тру-
додні, мою працю? А вона, бісова дочка, смеється. Ви, тітко Пистино,
ніколи вдома не буваєте, як не в Київ, то ще кудись їдете спеку-
лювати. Та коли вам ті трудодні заробляти! Я так і стала. Справді,
у Київ я їздила, але до лікаря, моя зозулько, бо наші лікарі нічого
не тямлять... Але як вона довідалася про це, бий її сила божа?! От
маєте, кумцю, дев'ять трудоднів. Як на сміх. А я ж як вийду в поле,
так роблю, так роблю, що ніколи в голові почухатися, піт очі залива,
а я не розігнуся. Ніби коло свого, та що я справді і коло свого так
не робила. Дівчата все хі-хі, ха-ха, а я все сапаю та їх підганяю. А

де мое? Це вороги мої звели на мене наклеп, ніби я в колгосп не
хожу, ніби я все по базарах тиняюся.

Брешуть, кумонько, не вірте їм, зозулько моя. Ій-бо брешуть. Це
все з злоби на мене. Це скуситель їх підкусює. Вони всі ладні тітку
Пистину втопити, очорнити, я ж від тої праці така ж зобіжена, така
кволя, як мушка. Вже і хати перейти не можу — від вітру валиюся, а
все не вгавають мої воріженьки. Ой, татку мій, ой, світку мій, за що
я така нещасна.

А ще подейкоють, ніби я вкрала від машини оклецок пшенички. І
це брешуть, кумонько, це я свою загорьовану, свою зароблену пше-
ничку несла до млина, вони і вчепились, що я від машини вкраала.
Та що це я говорю, навіть не свою пшеницю, а баби Мокрини. Може
знаєте, її хата над самим ставом, з зеленими віконницями. Бачу,
притомилася старенька, дай, думаю, допоможу донести.. І через мое
добре серце, така напасть зійшла на мене, як бачите.

Оце недавно на зборах прилюдно, голубонько, знову напався на
мене той ірод, Антонюк, бригадир з нашого таки колгоспу. Ти, каже,
увесь чехауз перенесла до себе. Свята земля, розступись і скрой
мого лютого ворога, щоб йому стільки кольок, щоб йому стільки бо-
лячик обсліо, скільки я маю! Не брала, моя зозуленько, присягаюсь, що
не брала. Там декілька шинельок, чобітки то взяла та ще бочечку
вкотила на подвір'я, а то б розсохлася вона на вулиці. І декілька до-
щок собі на домовинку притягнула. Оце тільки і всього. Але мукають
мене. Кажуть, тітко Пистино, як не ходити в колгосп, то виже-
немо, щоб не соромила нас. Ні, не діждуть, кляті! Нехай спершу
Антонюк своїх дівчат повиганяє, які ото хі-хі та ха-ха, а то пови-
саються такі товсті та здорові, мов танки. Не бійсь, своїх не вижене.
У них, каже, трудодні. А в мене що? Дев'ять записаних, а скільки
ста Соњка бригадирша не записала?!

Отакечки, зозулько моя, я і живу не живу, а нідію. Коли почуете,
зозуленько, що дзвонять по душі, то так і знайте, що по мої душеньці
дзвонять.

Чує-чує мое серденько, що скоро люті напасники заженуть мене
в могилу.

Микола ІЛІНСЬКИЙ.

У Києві на ринку

Малюнки В. Глівенка та О. Козюренка.

— Гей, ти, сизий ніс, що це в тебе за ковбасу? — запитує громадянин з носиком карафонькою громадянина з величезним червоносизим носюрою.

Сизий ніс з хвильку вагається, чи образиться йому, круто виляється — і зразу ж, звісно, втратити можливого покупця, чи, навпаки, начхати і вступити в ділові переговори. Комерція перемагає — і сизий ніс досить лагідно зауважує:

— Поперше, громадянине, я ще з вами ніколи й нігде не тикався, а подруге — це, звичайте, найсправжнісінська свиняча ковбаса. Ось понюхайте, будь ласка! — протягує він кільце аж під саму карафоньку покупця.

— Ф-ф! Та від неї ж тхне вже.

— Тхнел! А що ж бо то ви хтіли, щоб свиня вам одеколоном пахла? Ха-теж мені покупець, як із ратиць холодець. Ет — одійдіть собі краще геть, щоб я часом не розсердився і не спом'янув вашої маминки трьохкаліберним заворотом... Дамочко! — звертається продавець до жінки в жовтенькому капелюшку, яка спинилася і дивиться на його товар. Мадамочко, дорога, не сумлівайтесь, завірюю вас: найсвіжісінська свиняча ковбаса з тої самої свині, що ще вчора здоровісінська була й польки танцювали. Щоб мені на тому світі вас не побачить, коли брешу.

— А скільки?

— Тільки виключно задля вас, моя золота, по своїй ціні — три, — таємниче знижує голос сизий ніс.

— Ну, й горілка — аж у мозок ударила! Х-ха! — крякає споживач, віддаючи назад порожню шклянку — «ресторані на ходу». — З чим вона? З перцем чи з нюхальним тютюном? Га?

— З водою! — меланхолійно вставляє якийсь облізлий «тип» з підбитим оком та обвислою губою і несподівано додає: — А ну же лій і мені одну. Та швидше!

— «Рестораторша» хутко наливає шклянку зеленої суміші самогону, денатурату, каламутної води й різних «спецій». «Обвисла гу-

ба» помалу висмоктує до краплі шклянку, крякає, розгонисто трясе головою, мрежить очі й плюється:

— Тыфул! Прямо аж кишки обпекло...

— Аби душа чиста. А на закусь чого — з квасолею чи з капусточкою? — запобігливо віймає «рестораторша» із своєї широченої пазухи пиріжки.

— Покищо — лій другу...

Нездалья лежить на брукові отруена сумішшю «жертва» ресторану на ходу — досить молода ще людина з розіллятою на опухлім обличчі синюхою. Лежить вона серед сміття і бруду. Через неї, немов би не помічаючи нічого, переступають; навколо лаються, торгуються, сміються.

— Дорогі мої громадяни і милі громадянки, не мінайте — погадайте на картах, на бобах, на квасолі, свое щастя дізнавайтесь. За минуле — десятка, за теперішнє — двадцятка, за майбутнє тридцятка, одна тридцятка всього...

— Чому ж така нерівна такція, — що за минуле аж утричі дешевше, ніж за майбутнє? — запитує якийсь дідок з підрізаною мишним хвостиком борідкою.

— А тому, що минуле свое навіть і дурень знає, — одрізує ворожбит — людина надто сурового вигляду з більмом на очі. — Не мінайте — погадайте, свою долю дізнавайтесь, — продовжує гугнявити він.

Раптом подає тридцятку жінка з перев'язаною щокою.

— В якому місяці народилася? — питает ворожбит.

— У березні.

Сьогодні березневим не гадаю. Сьогодні всім іншим, а тим, що в березні народилися, гадаю тільки по п'ятницях, — і ворожбит різко відкидає назад тридцятку.

Всі «інші» ахають і одна за одною поспішають взнати поскоріше свою долю сьогодні.

Підходить жінка з різко визначенним, досить свіжим шрамом на лобі й кидає в скриньку всього десятку.

— Минуле! — хріплім, немов би з перепою голосом коротко обрубує вона. — На квасолі!..

— Ось бачу я тут, — замогильним голосом вирикає ворожбит, пересовуючи квасолини, що на вас, знаця, як було вам три роки від народження вашого напав хижий лісовий вовк і лапою по лобі...

— Ох, напав, напав лютий! — охає й сплескує руками жінка з шрамом. — Правда... гик... — свята правда ваша! — гикає вона.

Охає теж і все коло очікувачів на гадання, дивуючись з такого вірного відгадування. Тільки дідок з мишним хвостиком, підморгуючи, весело заявляє:

— Та вона вже п'ятий раз «на минуле» гадає, і ще недавно брала з гадальника гроші на літрію. Ха!..

— Молочка, свіжого, вранішнього!..

— Але вони вже скинули ніби...

— То вам скинуло в роті, громадянко!..

— Сметани, справжньої, найчистісінської сметани. Ось вона, ось. Кому сметани, справжньої сметани. Не мінайте, налітайте...

— Та це ж не сметана, а ряжанка!

— А хіба ряжанка що? Аби не «колотушка» — за те спасибі скажіть! Сметани, кому сметани. Найсправжнісінської сметани!..

— А масло є?..

— Масло — в печі погасло. Сиру — ось сир у мене, чудовий, свіжий, не кислий, одавлений!..

— І весь брудний, — додає, хитаючи головою, громадянин у капелюсі.

— А ви що ж хотіли б, щоб лежав на землі та й не забруднився. Теж чистого захотів! — зауважує перекупка. — Ви он краще базарному очі випечіть, щоб дав нам лави для «товару»...

— Карапул! Держіть його, держіть, — гала-сует жінка, намагаючись догнати якусь в'юнку постать, що досить повільно зникає серед натовпу. Та не догнати злод'я жінці, бо зо всіх боків її перегороджують ногами шлях підозрілі «типи» — очевидно, товариші того, хто вихопив гаманець у жінки. І ніхто з натовпу не спиняє в'юнку постать, а, навпаки, всі розступаються перед нею. — «То ж зв'яжися тільки з очію бандою, то й самому — не здихатися біди», — напевно, думає кожний у натовпі. Та й цікаво стає подивитися он, як раптом вчепилися одна одній у косі дві перекупки, не поділивши якогось прибутку. І летить пасмами волосся, а навколо перекупок збігається натовп і мовчки спостерігає бій.

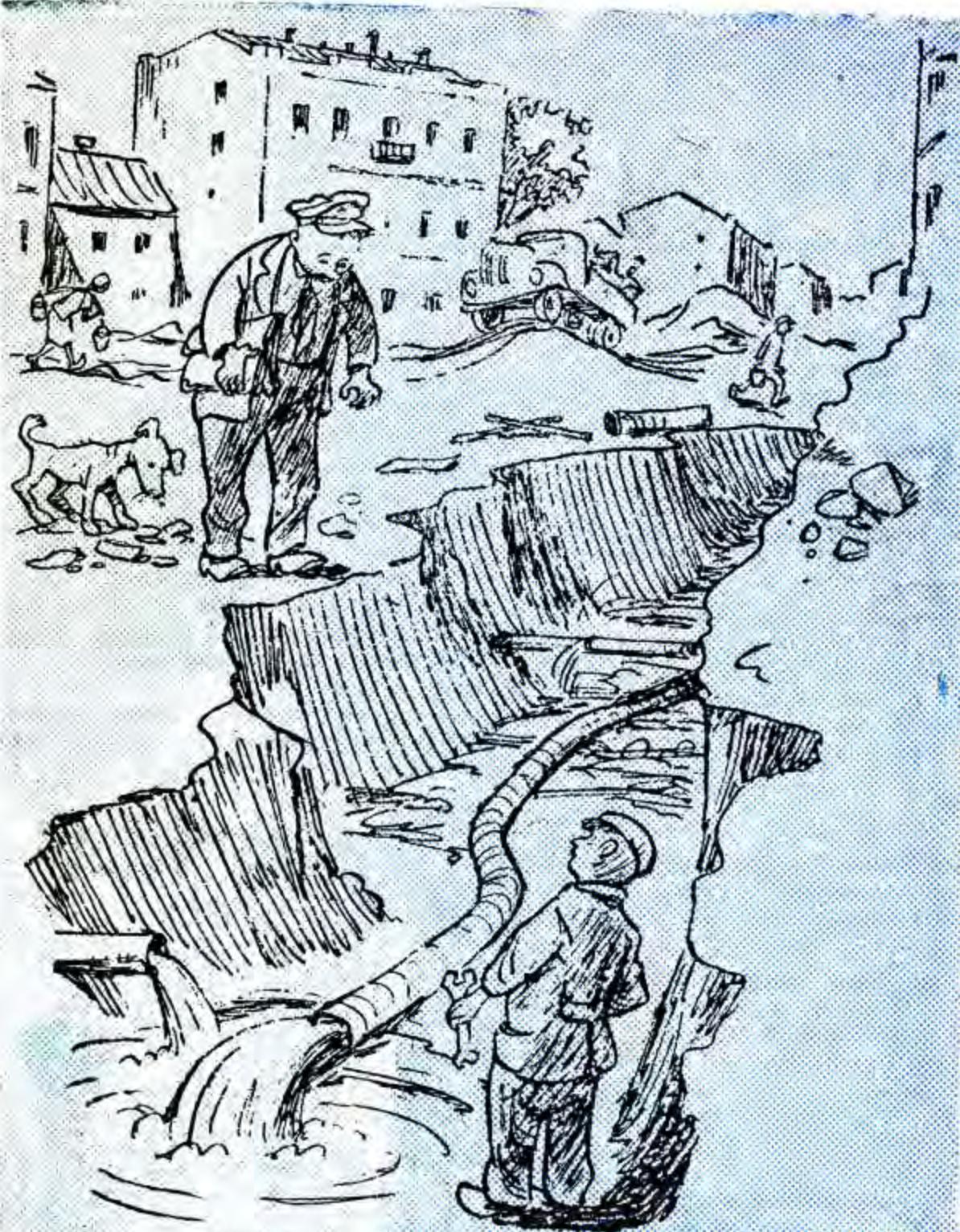
— Карапул! — кричимо ми — й мершій тікаємо з базару.

Євген КРИЧ.

БЕЗ ВОДИ — НІ ТУДИ І НІ СЮДИ

Малюнок В. Глівенка.

— Тепер зрозуміло, чому ми без води: у вас уся водогінна сітка в дірках.

— А де ви бачили сітку без дірок?

ПІСЛЯ КОМАНДИРОВКИ

Добридень, Драстуйте. Питаєте, чого схуд? Ремонтна кампанія заїла. Управдом трохи до беззастережної капітуляції не довів... Ви в який бік? Так нам по дорозі. Я на базар. Куплю шість метрів скла, півпуда замазки й з п'ясотні паркетних плиток. Ви не знаєте, почім на базарі скло? Жаль, кажуть дороге. Може в мене їй грошей не вистачить. А яка замазка краша — на соняшниковій олії чи на олії? Теж не знаєте? І я не знаю. Ну, якось уже та буде. Питаєте, чи були в мене засклени вікна? Були. Ви ж у гості приходили й бачили. Все було чин-чином. Ждав тільки дружину з дітьми. А оце приїхав з командировкою й драстуйте: шибок немає! По кімнаті вітер гуляє. З стелі в суху погоду вода капає. Посеред підлоги дірка — паркет вибрано: ще провалює на четвертий поверх сусідам на голову. Питаю в сусідів що за погром? А вони посилають до управдома.

Пішов. Питаю, хто це вчинив у мене в квартирі погром? А він як визвіриться: який погром? Ремонт це, а не погром. Що ж це, кажу, за ремонт, коли з вікон зникли шибки, а з підлоги паркет, і з стелі в суху погоду капає? От і почав тоді управдом вичитувати мені мораль про проживання в комуналній квартирі. Ви, каже, думаете, що житлоплоща це ваш спадковий маєток? Минулося! Ваша житлоплоща перебуває під протекторатом управління будинками й я, як управдом, нікому не дозволю підривати мій авторитет.

Подумаеш — шибки! Що вони прикріплені до ваших вікон навічно? Шибки — це власність управління домами, й куди управдом вважає за потрібне, туди й перекидає їх. Розумієте? Де ви були, коли в Семена Петровича вітер гуляв по квартирі? В командировці? Так по вашому виходить, коли ви в команди-

ровці, шибки мусять стирчати у вікнах порожньої квартири? Скло тепер матеріал дефіцитний і використовувати його треба з максимальним ефектом. От я і вставив ваші шибки Семенові Петровичу. А коли вам не подобається, — подавайте в суд. Точка.

Я ввічливо поцікавився, чому він не відкріпив шибок із власної квартири або з своєї канцелярії для Семена Петровича, а зупинився саме на моїх? А це, каже, міркування вищого порядку, й не вам розбиратися в усіх цих тонкощах. Проте, каже, коли вам інтересно, то одна з ваших шибок обслугує зараз і канцелярію управдома, он у правому вікні від дверей. Добре, кажу, а паркет? Куди ви прикріпили мій паркет? А-а паркет! А ми його, каже, Людмилі Тихонівні з тридцять восьмої в кабінет перевели. У неї посеред кабінету зияла діра.

Коли б я подякував управдомові за науку й пішов собі геть, може б нічого й не сталося. Але я мав необережність порівняти його спосіб ремонту з кріловським «Тришкиним кафтаном». Божемій, боже! Коли б ви тільки бачили, що тоді сталося в канцелярії. Сидів тут наш дівнік. Як виявилося, його прізвище — Крілов і звуть Трифоном, а управдом того дівніка Тришкаю величає. Як не зірветесь той Тришка з місця та як не підскочить до мене. Подумаєш, кричить, одягнув шляпу й почепив на носа очки й думає, що йому над робочим класом знущатись можна! Яке тобі діло до моого кафтана?!

Я спробував було пояснити, що мова йдеється про Кріловського Тришку та куди там. А я, кричить дівнік, хто, не Крілов?! Не Тришка! То може ти ще захочеш і мої штані в пример ремонту поставить?! Може тобі моїми штанами паркет вимостить? Може тобі

ЗЕМЛЯК

Був на фронті в мене друг, —
Заздили солдати.
Попадеться фріц до рук, —
Поминай, як звати.

А зустрілися ми так:
В батальйон прийшов моряк.
І в разомі якось я
Запитав: ти звідкіля?
— З України, — відповів.
Ну, звичайно, я зрадів,
Що моряк —
Мій земляк!

Стали всі його любити.
Я ж любив найбільше,
З моряками німця бить,
Вірте, веселіше.

Пам'ятаю, кожний раз,
Будь то самий грізний час,
Посилали моряка

Роздобути «язика»
— Ясно, есть! — він говорив.
Ну, звичайно, я радів,
Що моряк —
Мій земляк!

Та закінчилась війна.
Іхали додому.
І тоді я тільки вінав,
Що моряк... із Дону.

Як же трапилося так?
А виходить, що моряк
З «України» — корабля.
Ось воно яка земля.
Ну, так що ж, я не тужу,
З моряком таки дружу,
Хоч моряк —
І не земляк!

Олесь КВІТКА.

ХТО ВИНЕН?

В школі вчителька частенько
Вчила дітлахів:
«Бережіть дерева, діти,
Бережіть птахів.

Парки, сквери та алеї
Тішать влітку всіх,
А пташки — ті нищать гусінь, —
Шкідників лихих».

Навесні зазеленіло,
Зацвіли садки,
І прийшла пора вивчати
Квіти та листки.

От учителька й звернулась
До своїх мальків:
«Принесіть на завтра, діти,
Квітів та листків».

Ти з каштану, ти з черешні,
А ти з різних груш...»
Словом, кожному завдання —
А їх сорок душ.

Рано-вранці кожен учень
Гілку одчахнув,
Щоб вже разом там і квіти,
І листок щоб був.

А Юрко, десь видно в парку,
Вивернув дубок:
«Може будем вчити і корінь,
Не лише листок».

Як побачить же директор
Та як закричить:
«Хто це вас, сякі такі,
Так робити вчить!!?»

Гілля скидали на купу...
Оце так гора.
Хто ж тут винен? Ольга
Львівна,
А чи дітвора?

Андрій ПАРХОМЕНКО.

мою жилетку у вікна вставить?! І управдом тієї ж. Ви, каже, граждані на лічності не переходьте, це вам не базар і не трамвай.

Тут я вже не витримав. Навіщо, кажу, мені ваші погані лічності? Вставте мені негайно шибки, намостіть паркет і ліквідуйте протікання стелі. Навіть за рахунок перекріплення шибок і паркету від Семена Петровича й Людмили Тихонівні!

Подумаєш, який граф, розпалився управдом, поживеш і на сквозняку, чорти тебе не візьмуть! Де я тобі візьму такі дефіцитні матеріали, як скло і паркет?

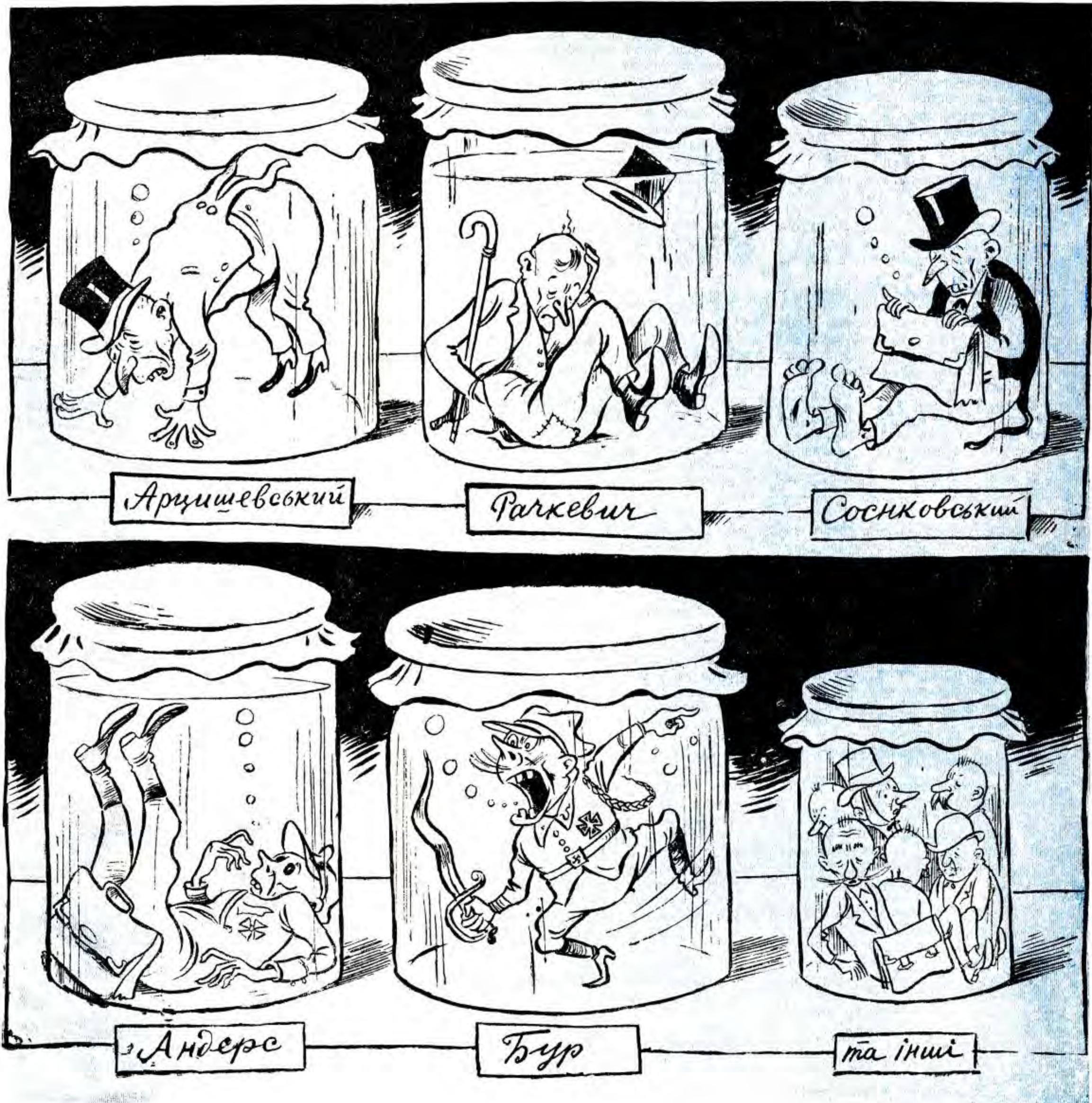
Я спробував було скаржитись до райжитло-управління. Вони обіцяли вжити заходів. І вжили. Прийшли якісь люди, зробили дірку в кутку стелі й виявили, що там протікає труба парового опалення. Розширили дірку, заварили аварію й обіцяли, що назавтра прийдуть штукатури. Ви їх бачили? Отак і я.

От і залишився я на осінь при розбитому кориті. А тут ішле телеграму від дружини одержав: — виїхала, зустрічай. А чим я її зустріну, коли всю мою квартиру розкріпили по сусідах? Увірвався тоді в мене терпець. Узяв я відпустку за власний рахунок і вирішив сам зайнятись ремонтом. Куплю скло, замазку, з п'ясотні паркетин, найму штукатурів... Знаєте що? Будьте свідком, що всі ці матеріали я купив на власні гроші. А то поїду знов у командировку, а управдом з Тришкою візьмуть та й відкріплять мої вікна для якогонебудь Семена Петровича. От тільки не знаю, як бути з дверима й з усікими там ручками та замками... А що, коли я оце хожу з вами, а управдом з Тришкою відкріпляють їх від моєї квартири, щоб прикріпити до будуару Людмили Тихонівні..

Ол. ГРОМОВ.

НОВІ ЕКСПОНАТИ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ АНТРОПОЛОГІЧНОМУ МУЗЕІ

Малюнки О. Козюренка.

ЛІРИЧНИЙ КАВАЛЕР

Золотоворотський сквер. Чудовий вечір. На лавочці він і вона. Після тривалої мовчанки він каже:

— Такого вечора не хочеться розмовляти. Хочеться мовчати... мовчати... мовчати!..

— Але ви вже сьогодні про це, здається, вдесяте говорите.

ЦІНА КВИТКОВІ

В театрі прем'єра. Над касою табличка: «Всі квітки продано». Біля каси група людей. У кожного, мабуть, жевріє надія: а може знайдеться «зайвий квітко». Але всі сподіванки марні. Один з групи, махнувши рукою, сказав на прощання:

— Знаю я цей театр! Сюди на прем'єру не дістанеш квітків ні платно, ні бесплатно, а лише блатно.

ХОРОШИЙ СМАК

Додому до рідного колгоспу повернулась з армії дівчина-зінітниця. Стоїть біля дзеркала — приміряє керсетку, стрічки в коси вплітає.

— Мамо, — питає дівчина, — а яка стрічка мені більше до лиця?

— Ота, дочки, що на грудях у тебе — до медалі «За відвагу».

РЕЗОННА ВІДПОВІДЬ

Судове засідання. Голова суду звертається до підсудного:

— Підсудний, скільки вам років?

— А це вже скільки суд дасть.

ДОМА

— Скільки у вашому Берлінському гвардійському полку геройів?

— Уесь наш полк геройський, а кількість особового складу — військова таємниця.

ОЙ, ТИ ГАЛЮ

Іхало начальство в МТС на збори...

Так, можливо, треба було з початку відому пісню. Та вже з другого рядка не підходять слова пісні до цієї дівчини, бо ні механік, ні директор не підманули Галю й не забрали з собою. Зосталася вона в полі і продовжувала пари піднімати.

І от, на другий день з обіду трактор завередував. Кругтила Гала ту коробу рукою, ногами на неї ставала, а завести не може. Сіла на крило та й заплакала з досади.

Підйшов до неї тоді хитренький дядько Калістрат, що ото «влаштувався» водовозом в артилії та й питає:

— А що ж воно за така заковинка?

— Нема бензину для запалу. Іскру не склоняє. Хоч би літр! — мовила Гала.

Почувши слово «літр», водовоз лукаво кивнув пальцем, однаків чомусь дівчину на бік і шепнув йй, вроді по-секрету:

— Може самогоночка дасті іскру. То я той... Гала розсміялася.

В цей час з Одеси низько над степом пропливав поштовий літак.

— От у кого бензинчик є, — подумала дівчина. І чи то для жарту-розгадки, чи що, винокнила Гала на крило, підняла руку і замахала льотчиківі косинкою. От бачиш, мовляв, стою. Сів би та дав бензинчику.. Махає, ніби кличе і все на трактор примиштовися.

І що б ви думали! Робить той літак коло над заораним загоном і йде на посадку.

Ця несподіванка, мабуть, трохи налякала дівчину.

— Я сховаюся під віз, дядьку, а ви йому щонебудь скажете, — мовила вона Калістратові.

— Куди там сховатися. Він же кожного коміка згори бачить. Збирає чоловіка з дороги, то тепер сама й викручайся і не плутай мене в це діло, а то ще карбованців сто мені шрафу віл піти, — сказав водовоз і сам потихеньку за колісами примістовися.

Літак сів. Війшов з нього молодий та стрункий, та бравий, та чорнявий льотчик і покликав трактористку.

Мов той мак червона, спішила Гала до літака. Тьюхкало, хвилювалося серце: — Як же не вийшло? Що скажу йому!

Підйшла, глянула винувато. А льотчик і козирнув їй:

— По вашому сигналу гвардії лейтенант Соколов зробив посадку.

— Оце хоч лайте, хоч акта, товаришу лейтенант, складайте, а діло ось у чому... — Та її розповіда, як усе це сталося.

Не мигаючи, дивився молодий сокіл в голубі очі дівчини з цього степового, чорноморського краю. Потім посміхнувся злегка.

— Скажи мені краще, як тебе звати?

— Гала.

— Ой, ти Галю, Галю, що ти наростила, підманула мій «У-2», в полі посадила, — пожартував гвардії лейтенант і потиснув руку трактористці колгоспу ім. Чкалов. Зіткнула дівчина на від того потиску та й чомусь дуже зашарилася.

— Дав би я тобі бензину, — каже льотчик, — тільки зареш тоді цей загін і де буде приселитися?

— Он далі, ще рівніше поле.. — якось несподівано вирвалося в Галі.

— Правильно! От, бачиш, як воно хорошо виходить. А ти — «акта складай»...

Пронирливий водовоз Калістрат видно помітив, що розмова йде у них «без строгості» і заворушився, закашляв. Лейтенант глянув на нього:

— Ану давай сюди! — гукнув так суверо-по-військовому, що дядько, маже біgom, зашпав до літака.

— Ти хто такий? — спідав льотчик.

— Тутешній, товариши начальник, уроженець можна сказати.

— Чим тут займаєшся?

— Так, що хлібопашцем, увесь вік...

— Ач, якій хлібопашець! Забрався під воза в таку гарячу пору і трудодні вилежує. Бістро!

Через кілька хвилин льотчик наточив бензину, допоміг трактора завести і, між іншим, тоді сівав:

— А де ваш директор, механік? Що вони себі думають?

Ще раз потиснув руку Галі і сказав на прощання:

— Може колись і складемо акта, такого знаєш хорошого акта, як ото в пісні: «краще тобі буде, як в рідній мамі». Гукнув «застра буду!» та й злетів у безкрайне небо.

Коли трактор сковався у других гонах, водовоз Калістрат запріг коня і подався в село через гору. Хіба міг він пройхати повз МТС, щоб не затиці і не розповісти самому директору про цю чудасію? Звичайно, не міг.

Зайшов у кабінет і розказує:

— Тільки що був у нас у під якийсь, видає, великий начальник. Не то з Одеси, не то з Києва. А може й з Москви, бо на власному літаку і з орденами. Сильно кричав, що стоять трактор, допитувався, де ви, товариш директор, чим займаєшесь, що думаете. Навіть з мене цілій допрос зняв і заставив під гін за відром бігти. А тепер, скажу вам по секрету: підслухав я, що він і завтра буде. Збирається якогось акта складати та оце прибіг сообщити вам...

Директор аж за голову вівсявся: — Де менханік? Де ти його помічники? Доки вони будуть обідати? — кричав він.

Но пройшло й години, як усі робітники станції і майстерні виrushали в поля до тракторних бригад. До заходу сонця облетів на свою «газику» всі точки і сам директор. Бухгалтер і конторі було наказано залишитися на місцях і за ніч приготувати всі дані для докладу. Від сторожів вимагалося «замести, нарешті, подів'я». Завідувач гаражем мав наказ — «поголитися в кінці-кінці».

Великого клошоту завдала ця подія і Галіній мамі. Пустив по селі чутку ото ледачий Калістрат ніби прилітав до її дочки якийсь льотчик і говорив, що завтра забере Галю. По ідеш, казав, зі мною і краще тобі буде, як в рідній мамі.

— Що мені робити, — побивалася маті, — чи зараз іти, чи раненько вже?

А раненько до схід сонця була вже біля трактора. І коли дочка розповіла, як воно насправді є, маті все ж таки не пішла додому. — Хоч збоку, — каже, подивлюся, хто ж тобі бензин аж з Одеси доставляє.

...А так десь після полуночі сталося те, до чого так схильовано готовувався директор. В чистому небі загув літак.

— Сідай! Пойхали! Давай з копита четверти швидкості!

В «газику» мчав також механік, тримаючи обома руками кашкета, щоб вітром не зірвало, та бухгалтер з притиснутими до грудей зведеннями, папками.

— Почну рапорт так, — міркував директор:

— Дозвольте вам додожити, що вівреня мені МТС на двадцять шосте в переводі на м'яку оранжу на один умовний п'ятнадцятьсильний трактор виробила по чотириста гектарів, що в повному відношенні складає... (тут уже мав підказати бухгалтер).

Машини зупинилася.

Сів і літак.

З кабіни війшов лейтенант Соколов і захоплено вигукнув:

— Оце так здоровов! За одну ніч стільки зорати!

Побачивши військового, директор замінявся, бо відразу зрозумів, у чому тут діло.

— Гала у нас стахановка, — сказав він. — Перша в районі. А це вчора, знаєте, так вишло, що тришки ми «прозасідалися».

Гала підйшла до льотчика і ніжно привітлася. За Галею, конечно, і мама підступила. Прикладвши долоню до брів довго дивилася старенка на молодого та бравого лейтенанта. Зібралася вона як слід пробрати його, що завдає такого клошоту, та вже такий він гарний, що не насмілилася й слова сказати. Тільки подумала: — А може й справді моя Гала така щаслива?

— Ну, ми пішли, — сказав, прокашлявшись, директор. Відступила за ним і маті.

Тільки Гала з крилатим гостем зосталася. Поговорили вони щось кілька хвилин та й знову до завтра розпрощалися.

Кінчилось все це тим, що водовоз Калістрат пішов нарешті таки «хлібопашцем» займатися. Шоранку виводив тепер свою корівку до плуга. А про Галю ходить чутка по селах, що зібралася вона весни в літньому школу Іхати. І це, мабуть, про неї так голосно співають дівчата:

— Ой, ти Галю, Галю молодая!

Степан ОЛІЙНИК.

Малюнок худ. Грі.

ПАРАД ЗАКІНЧЕНО

На Параді в Москві в числі трофейних прапорів, кинутих до підніжжя мавзолею, був особистий штандарт Гітлера

Салют, Маринко, всім салют,

У мене все співає,

Бо те, про що пишу я тут,

Раз на віку буває.

В Москву прибівся я, авжеж,

З берлінської берлоги.

І взяла активну участь теж

В Параді Перемоги.

Москва моя, Москва — куди

В тяжку годину скруті

Думками рівнявся я з біди

І прагнув тут побуди.

І з смертю бивсь, як Гулівер,

Гонив Її з окопу.

Сходи я весь еС, еР, еС, еР

І майже всю Європу.

На той світ брала нас земля,

Чорти варти в пеклі,

Та ми вертали звідти,

Бо люди ми запеклі.

Одно було в нас в голові:

«Не вялкую, не спартчу.

Побуду конче в Москві

І Сталіна побачу».

Дехто казав:

— Помрем все-дно,

А хто вцілє — щастя...

Але ж до руки саме воно

Отак спроста не дастися.

Оде і ті затям собі,

Як наші всі солдати,

Що можна тільки в боротьбі

Його завоювати.

Як бачиш, вийшло на мое,

Інакше й бути не може.

У кого віра в правду є,

Той всюди переможе.

Я бачив Кремль, щасливий час,

І Сталіна самого,

Що давав і день і ніч за нас,

Як дбали й ми за нього.

Я мов напився з джерела

Життя снаги, спромоги,

С В И Н С Ь К

— Хороша штука портфель.
— В якому смислі?
— В переносному.

Словотворчість і мовотворчість — непогана річ. Але непогана вона тоді, коли нові слова й нові речення виходять непогані.

В противному разі її виходить противно.

От, коли це робиться «в противному разі» і коли в цім разі за словотворчість береться людина, що їй більше нема чого робити, то це ще не так страшно:

«Чим би дитя не тішилось, аби не плакало».

А коли за це діло беруться вчителі, та ще ті вчителі, що навчають школярів мови, — все'дно якої, чи української, чи російської, чи чужоземної — то тоді вже робиться страшно, бо в учня таке може в голові очинитися, що голова розпухне, і батькам доведеться нового, більшого картузу купувати.

Пишуть нам, що в полтавській неповно-середній школі № 16 є вчитель Г. Він вирішив, що не тільки йому, а й учням дуже тяжко вимовляти таке, приміром, слово, як «сфінкс».

От він і вирішив спрошувати такі «трудні» слова і рекомендує своїм учням і писати їх вимовляти слово «сфінкс» так:

«Свинськ»...

Легше, звісно, вимовити «свинськ», ніж «сфінкс», але слово «свинськ» не означає того поняття, яке означає слово «сфінкс».

Слово «свинськ» означає процес отакої словотворчості, за яку взялася (чи взялася) учител Г.

Цим словом можна також назвати і роботу учительки Г. із Сокільської школи, Кишеневського району (Полтавщина), що не визнає в алфавіті великих літер, і вчительки А. з тієї ж Сокільської школи, що викинула з синтакси крапки й коми.

Вона каже:

— Пора покинути морочити голови учням отими комами й крапками.

Що ж вийшло?

А вийшло те, що екзаменаційні роботи багатьох учнів, які наробили більш як по десятку помилок, вона розцінила вищою оцінкою, на підставі того, що «не треба морочити їм голови» основними правилами з синтаксиса та граматики.

Ну, їй червонітимуть її учні, бувши лікарями, інженерами, коли писатимуть чи листи, чи свої наукові роботи.

І казатимуть:

— Який «свинськ», що нас так у середній школі вчили!

Остап ВИШНЯ.

Я К У М Р У, Т О Н Е Х О В А Й Т Е...

Припустимо, дорогий читачу, що ви померли...

Ні, не так. Припустимо, що ви живете, а я помер. Але перед цим я вирішив оформити свою смертну процедуру в київському похоронному бюро. Щоб моя родина не мала зайного клопоту з дорогим небіжчиком, хочу заздалегідь про все договоритись, з'ясувати: чи вистачить мені двохсот карбованців, які від чистого серця місцевком відвалив на мої похорони.

Зустрічає мене така приемна жінка, дивиться крізь великі окуляри і показує розчинки:

Звичайна труна — сто карбованців, недомірок — сімдесят, одноконні drogi — шістдесят п'ять, катафалк — сто п'ятдесят, місце на кладовищі безплатно, за підноску небіжчика — п'ять карбованців.

— Недорого, — кажу. — З такими розчинками ще жити можна. А покажіть мені звичайну труну.

Труна була непофарбована. У такий ящик і лягати неприємно.

— А що якби її пофарбувати, якнебудь художньо оформити?

— Це коштуватиме поза таксою трістачотириста карбованців, — і показала мені жінка труну, пофарбовану брудною вохрою.

— А чи не можна оббити її якимнебудь матеріалом?

— Можна. Купіть на базарі десять метрів червоного і чотири метри білого матеріалу.

— Так це ж влетить у копійку!

— А ви думаете! Не забудьте принести цвяхів для обивки: десять штук великих і грамів сто маленьких із золотими шляпками. А з майстром домовтесь окремо, бо у нас і на це такси немає.

Розговорилися ми з жінкою, як добре знаємої.

— А коли ховатимете? — питає.

— Сьогодні.

— Ні, сьогодні вже пізно, у мене є лише одна труна і та недомірок.

— Не вілзе, — кажу, — небіжчик у недомірок.

— А ви йому підігніть коліна і кришкою закрийте. Це у нас практикується.

Це мені зігнути коліна? Чули! А я хочу рівно лежати. Я ні перед ким коліна не гнув і не гнутиму навіть у труні!

Баче жінка, що я хвилююсь і заспокоює:

— Нічого, дістанемо іншу труну. Приходьте завтра й принесіть з собою в'язку сіна.

— А для чого, — питаю, — небіжчу сіно? Хіба він кінь?

— Під голову треба підмостити, а в нас сіна немає... А як ви ховатимете небіжчика: з музикою чи без музики? Я вам можу дати адресу музикантів.

Подякував я й пішов по адресі до адміністратора оркестру «дяді Васі».

Познайомились. Запитую про репертуар.

— У нас, — інформує мене «дядя Вася», — репертуар багатющий: чардаш, краков'як, марш, вальсок...

Я аж отетерів. Ви тільки уявіть собі картину: везуть мене на кладовище, дружина гіркими сльозами обливавася, а вони, бісові діти... краков'яка смалять!

— А... а... іншої музики у вашому репертуарі немає?

— Можем заграти «И кто его знает»?

Спробував я про себе проспівати: «И кто его знает, зачем он помирає? Не підходить...»

— Я б хотів сумної, щоб за душу взяло. Мені треба людину поховати.

— Так би й сказали. Ми більше на весілях граємо... Що ж, можемо «Ви жертвою впали».

— А які ваші умови?

— Якщо грati на самому кладовищі один раз — вісімсот карбованців, а якщо з дому йти і тричі заграти — від тисячі п'ятисот до двох тисяч, залежно від того, де живе небіжчик. Коли на Байкове — дешевше буде: ближче.

От тобі й музика!

На Байкове кладовище я прийшов другого дня. Хороше кладовище. Пам'ятники. Елітажі. Пташки цвірінкають. Якісь хлопці на могилках культурно випивають.

Завідувача не застав.

— З ким можна договоритися про місце?

Сторожиха Тетяна Дмитрівна відповідає:

— З могильниками. Вони і місце виберуть і ямку добру викопають.

Знайшов могильників.

— У нас, кажуть, на Байковому є різні райони. На «Далекому сході» лежати краще — більше дерев, а на старому кладовищі далеко і гущавина така, що й могилки не знайдете. Гроші ми не беремо. Місця безплатні, але нас чотири чоловіка. Дасте скільки ваша совість підкаже. Щоб можна було, значить, і випити і закусити за упокой душі. По літру на брата...

Святий боже, святий крепкий, святий безсмертний, спаси і помилуй нас!.. Я й сам не дурний випити й закусити. Але де ж я стільки літрів наберу? Я людина інтелектуальної праці, а не продавець газової води. Мій бюджет цього не витримає!..

Ні, вмирати не буду, не хочу. І вам, дорогі читачі, не раджу. Живіть, поки контора похоронного обслуговування не змінить своїх порядків.

Живіть сто двадцять років і навіть більше.

Вол. БАРКОВСЬКИЙ.

НА РІДНОМУ ЗАВОДІ

Малюнок А. Бондаровича.

— Мабуть гуляв тут без мене мій верстат...

— А ти спитай у своєї дружини. Вона на ньому виточила деталі до 30 тисяч танків.

БОРОТЬБА ЗА БЕЗСМЕРТЯ

Малюнок С. Самула.

— Онорчику, а скільки тобі місця відведуть в Українській радянській енциклопедії? — спитала літподруга відомого прозаїка Онора Кучеренка, коли за обідом прочитала в газеті інформацію про УРЕ.

— Гадаю, тексту сторінок чотири, ну, портрет там, бібліографію — ще якось сторінка набіжить.

На цьому власне і припинилася розмова про безсмертя.

Але питання літподруги зіпсувало настрій Кучеренкові.

Найбільше хвилювало Онора, що автор майбутньої статті в УРЕ візьме та одверто й напише: «під час Вітчизняної війни Оноре Кучеренко мовчав, нічого не писав».

Років п'ятнадцять тому Оноре Кучеренко написав роман «Степи і вівці», в якому в художній формі довів перевагу подвійної стрижки овець. Роман щороку перездавали, бо увесь тираж скупав «Вівцетрест», оскільки в романі, знову таки в художній формі, було подано довгу і складну інструкцію про подвійну стрижку.

Життя йшло тихо, розмірно і раптом — бац — війна! Перебуваючи в евакуації, Кучеренко за три роки написав одне оповідання під назвою «Вівці і степи». Критика здорово розхвалила цей твір шановного прозаїка, бо там дуже вдало, у різних комбінаціях використовувалися слова «якші», «плов» і «сазам», що, на думку критиків, доводило виняткову обізнаність автора з місцевим фольклором. Але сам Кучеренко зізнав, що оповідання це є по суті конденсований роман «Степи і вівці». — А що як критика додивиться? Що тоді напишуть?

Цілий день О. Кучеренко ходить похмурий.

— Онорчику, ти не застудився? — тривожно запитала літподруга, схвилювана похмурістю чоловіка.

— Я обмірковую новий роман... Сьогодні починаю писати.

Цілу ніч Оноре писав. Рвав. Знов писав. Знов рвав. Годині о четвертій ночі він розбудив літподругу.

— Перша фраза є, написав!

— Онорчику, читай.

— Жінка сіла на комбайн! — урочисто продекламував Оноре і глянув на дружину.

— Боже мій, скільки сили! Яка експресія! От за цю експресію я тебе і полюбила.

За кілька днів у газетах з'явилися розмови з письменником про його творчі задуми і новий твір. Видавництво широко інформувало громадськість про вихід роману вже в поточному році.

А роман тим часом не посувався. Посадивши свою героїню на комбайн, шанований прозаїк не зізнав, що вона має там робити, бо сам автор бачив комбайн лише на картинці в журналі.

Письменник пішов на героїчний вчинок. Він вирішив проконсультуватись.

Влучивши час, коли дружини не було дома, Оноре Кучеренко запросив до кабінету молошницю, що носила йм молоко; прочитав їй першу сторінку нового роману.

— Куди, куди, кажете, вона сіла, жінка ваша?

— На комбайн.

— Та на чому вона там сидить — — на хедер! чи в бункер залізла, може?

— В бункер.

Молошница реготала довго й весело.

Коли літподруга прийшла додому і зайшла до кабінету, Кучеренко лежав на дивані, на підлозі валається перша сторінка роману з знаменитою фразою.

— Онорчику, я ось тобі дісталася фото комбайна...

— Плювать мені на комбайн. Я напишу про овець. Про потрійну стрижку, як ти гадаеш?

— Чудово! Близькуча ідея...

Тої ночі подружжя Кучеренка цілу ніч не спало. Літподруга виривала листки з одного із численних примірників роману «Степи і вівці», Оноре їх перечитував, скрізь міняв слово «подвійна» на «потрійна».

Ночей за три роман було цілком закінчено. Але видавництво відмовилось друкувати роман.

— «Бред» сивої кобили — писав рецензент з Наркомзему — за потрійної стрижки усі вівці передохнуть.

Оноре Кучеренко захвилювався. Йшлося вже не про безсмертя, а про існування. Видавництво бо відмовлялося перездавати і старий роман «Степи і вівці». «Вівцетрест» не гарантував оптової закупки тиражу, бо стриг овець тепер за новою інструкцією.

— Онорчику — порадила літподруга — може б ти вдався до фантастики. Як Жюль Верн. І їздити нікуди не треба.

Кучеренко якусь хвилину мовчав, як отетерій, потім вдарив себе рукою по лобі і побіг до кабінету.

— Я бачу цього актора у вашому театрі 10 років. Він ніколи не виступає на творчих нарадах.

— Він ще в нас молодий і ніякої ролі не грає.

Незабаром в журналах, газетах стали з'являтися «Партизанські оповідання» Онора Кучеренка. Партизанів по суті там не було. Там були русалки, відьми, чорти, усякі примари і Пінкертон.

Незабаром оповідання ці вийдуть окремою книжкою.
Оноре спокійний.

Юрій ДОЛЬД.

По деяких театрах, особливо на верхніх ярусах ніколи не приирають.

Малюнок О. Сашка.

— Куди це ви?

— В театр.

— А навіщо вінкі і відро?

— А наші місця на другому ярусі.

ЛЬОХА ТА ЇЇ ШТАТИ

Маленькі свинячі вічка. Презирливо щуляться. Раптом розширились трішки. Всміхаються. Це всміхачеться полум'яно й солодкувато Африкан Лукич Свистунчик. До нього нагнулася пишним станом своїм Ада Філімонівна Темпераментська, — і Африкан Лукич просто не в силах стримати свої почуття.

Але жах: на порозі кабінету — сам директор Грандіозний. Обурений, наповнив кімнату загрозливим риком:

— Та як ви осмілились?!

— Я... я, Лев Тигрович, будучи, так би мовити, замісник ваш... замісник директора...

— Ах, он що! Ви мусите заміщати мене у всіх справах, тільки — не з моїм особистим секретарем.

— Але дозвольте, Лев Тигрович...

— Не дозволю! — Грандіозний хватав правоупрушника за комір. Трясе. Волочить до дверей. Підносить угоро. І... і Свистунчик вилетів стрімголов не тільки за двері директорського кабінету, а й з посади замдиректора Головконтзагпродхарчпиту.

У крайнім пригніченні причавлав Африкан Лукич до свого приятеля Аристарха Пудовича Губи. Кинулись в обійми. Тричі навхрест цілуєть повітря.

— Я до тебе, Аристарх. Ти мені потрібен, як язик для старої брехухи! Рятуй!

Губа — сутулій, довгоносий, з великими відкопиленими, наче в шімпанзе, ушами — іронічно замружив одне око:

— Знову значить свиснули тебе, Африкан...

Губа сумово опустив свій і без того обвислий, мов пожарна кишка, ніс. Видавлює з себе:

— Мене також, на жаль, «пішли».

Свистунчик навіть дригнув ногою на радощах.

— Що я чую? Чудово! Знаменито!..

— Що-о? І це друг мій такий, — докірливо хитає Губа головою.

— Ну, звісно, неприємно, що тебе... теж свиснули з установи. Але й чудесно, далі. Ми ж удвох скоріше знайдемо вихід. Чи не так?..

— Ясно. Я ось теж хотів іти до тебе, щоб разом...

— Обміркувати твій проект, як нам улаштуватися знову? Ах, Губа, Губа — я завжди був переконаний, що твоя голова...

— А твої, Свистунчик, уміння, натиск, пролазництво і головне — зв'язки...

— Клянусь всією моєю честю, вони врятують нас! — упевнено й радісно скрикнув Африкан Лукич. Так що ж саме, друже мій, Аристарха, винесе нас знову, за висловом поетів, на поверхню — до квітів життя?..

Губа прозаично почмакав декілька раз губами, немов би розжовуючи щось смачне. З певною урочистістю протягнув:

— Сви-ня!

— Я... яка свиня? — очима сови вп'явся Свистунчик у приятеля.

— Звичайна, — спокійно відповідає Губа. — Звісно, ще краще, коли це буде якась... аристократка — леді з Йоркширу.

— А-ні в четь не зрозумію!

— Тоді послухай, Африкаша, уважливо з хвилину — і ти, як людина, в бурях спокушена і вогнях не згоріла, вміть осяєшся розумінням. Всім відомо, що всяка більш-менш порядна свиня родить три—четири рази на рік од восьми до вісімнадцяти поросят за раз. Отож узявши середнє 13—14, ми одержимо від одної всього льохи за рік сорок штук свинства.

— Знаменито! — починає розуміти Свистунчик. — Але далі, далі.

— Відомо теж, — продовжує Губа, — що вже однорічна свиня дає приплід. Тому сорок, помножене на сорок, на другий рік дасть тисячу шістсот...

— А на третій — шістдесят чотири тисячі свинячини, — підхоплює Свистунчик. — На четвертий же рік — два міліони п'ятсот шістдесят тисяч — ха, ха!

— Так що навіть, коли відкинути оці шістдесят тисяч, то й то за одну п'ятілітку від

ХАЗЯІН МІСТА ДОМА

Малюнок В. Глівенка.

Дружина. — Боже мій, знову наслітив, як біля своєї міськради.

одної лише свині буде рівно сто міліонів свинячих одиниць! — прогудів Губа, — І ми тоді наповнимо уесь світ ковбасами, салтисонами, смальцем, грудинкою...

— Пастирами, окороками, філе! — продовжив Свистунчик і в захопленні підскочив до Губи: — Дай я поцілує твою геніальну башку.

За місяць біганини по своїх «зв'язках» Свистунчик навіть трохи спустив був жирок на своєму животику. Все ж «зв'язки» знайшли якусь добродушну «шляпу», що повірила і в грандіозність свинпроекту, і в діловитість Африкана Лукича. Правда, внесла вона «значний коректив» у план визнання того факту, що свиня родить не тільки свинок, але й кабанчиків і зменшила кінечний п'ятирічний план в двадцять раз. Але й цифра в п'ять міліонів свинства сама за себе говорить. Словом, з'явився Особзверхсвінтрест з солідним асигнуванням на будівництво різних приміщень і фабрик для передбачуваної планом свинопродукції. Директором став, розуміється, Свистунчик, замісником директора й по сумісництву завідувачем відділу ювілеїв, банкетів та інших заохочувальних до свинорозплідництва заходів — Губа.

Першим заходом директора було те, що він переманив Аду Філімонівну Темпераментську на посаду свого особистого секретаря й по сумісництву — на завідувача «бюро спостережень над здійсненням директорських передбачень, зауважень і вказівок». Запрошений був також на завгоспа відомий «спец» цієї справи Пушкаренко-Гарматський, випадково звільнен-

ний за розтрати з іншої установи. За сумісництвом йому дано керувати ще відділом «самопостачання й самоустрою». Завфрінпланвідділу та підвідділу «беззворотних позичок і зверхкошторисних перевітрат» призначений був теж відомий фінспец — Флюс. За найголовнішого бухгалтера став Гоп, а за його заступника Чук. У машбрюї з'явилися дванадцять молоденьких і гарненьких друкарниць. Штати заповнились — і установа почала діяти на всі сто. Нарешті, згадали й про свиню і, поторгувавшись добре, купили її. Але... підла свinya вчинила зверхсвинство: через два місяці виявилася непоросною і взагалі — безплодною. Уражений нещастям директор Свистунчик скликає екстрену нараду, обводить очима весь свинштат:

— Що ж робити, дорогі мої...

— Ясно що, — спокійно зауважує Губа. — Сьогодні минуло рівно три місяці з часу зародження в мене ідеї про утворення Особзверхсвінтресту. Тому пропоную непоросну свиню негайно ж зарізати і з'їсти на ювілейнім банкеті.

— Вихід знайдено! Ура! — скрикує Свистунчик.

— Ура! — радісно підхоплює свинштат. Ale сталося і друге «але». З незалежних від Африкана Лукича й «Арестанта Пудовича», як прозвали його співробітники, обставин, — сіли вони з верхівкою штату туди, де виключне місце для отакого «свинства», як вони,

Євген КРОТЕВИЧ.

ЧОРТОПОДІХ

ХОДІТЬ ПІШКИ!

Пишуть нам із Одеси, що трамвай № 10 там так ходить, що одинаково чи пішки йти, чи трамваєм іхати..

Тільки пішки краще й спокійніше, бо ніхто не штовхається, не лається і т. д.

От і добре: ходіть пішки!

А натреніруєтесь, товариші одесити, так ви ще швидше од трамвая будете в город прибігати.

І вам краще, і трамвайному трестові спокійніше.

ЩО ПОСОВІТУЕШ?

У селі Никонівці, Срібненського району на Чернігівщині, колгоспники здали торік вирощеною ними махорку на Блотівську тютюнову базу.

За це їм, крім всього іншого, дали квитанцію на одержання 158 кілограмів мила в Срібненській райспоживспілці.

Це було в листопаді 1944 року. Та й досі (скоро вже листопад 1945 р.) мила нема: не дає Срібненська райспоживспілка.

От і звертаються до нас колгоспники: Посовітуйте, — мовляв, — що робити? Посовітуємо.

— Спробуйте помилити квитанцію, а коли квитанція не милитиметься, не кажіть про це Чернігівському обласному прокуророві.

Бо обласний прокурор серйозна людина і так комусь щось за це намилить, що довго обмиватимутъ.

Майте на увазі, що коли не милиться квитанція, то дуже добре милиться, приміром, шия й інші місця у керівників райспоживспілки.

ЖИВУЧА ЛЮДИНА

Живе в селі Недригайліві (район). Сумської області агроном М. С. Білоус.

Живе, а чому живе, — дивно.

Просто, очевидно, живуча людина.

Самі подумайте, уже шість місяців не дістає зарплатні.

За півроку людина дістала платню тільки за першу половину січня.

І живе..

Облземвідділ не надсилає затвердженого кошторису, Райземвідділ без кошторису не може зареєструвати штатів, банк без реєстрації не може видати грошей, без грошей не можна купити хліба, людина без хліба не може жити..

А живе..

Трудно їй, звичайно, жити, а живе.

Хай би спробували так пожити Облземвідділ, Райzemвідділ і банк..

Вони б тоді справніші були.

ДОГРАЮТЬСЯ...

В колгоспі «Дружба» (села Ново-Київка, Томаківського району, Дніпропетровської області) колгоспники передплатили квитки на 4-ту грошову лотерею.

Було це 1944 року.

Уже й розигриш тої лотереї відбувся, а колгоспники з «Дружби» ще й досі не одержали квитків.

Передплату провадив голова колгоспу «Дружба» Патлух А. Я. та уповноважені Поляков Трохим і Савченко Анюта.

Уповноважені вже виграли, а колгоспники — без квитків.

Патлух посилає до уповноважених, уповноважені до Томаківської райошадкаси, ощадкаса до Патлуха.

Так і круться колгоспники.

А уповноважені грають.

Нічого, хай грають. Вони дограються — спочатку до прокурора, а потім може й ще далі..

ТУТ І МЕРТВИЙ ЗАРЕГОЧЕТЬСЯ

Маркшайдера А. Т. Бойка забили німецько-фашистські загарбники. Залишилася дружина і 3 дітей. Відділ державного забезпечення вимагає від дружини Бойка посвідки про те, де перед війною працював її чоловік. Головний маркшайдер Рудоуправління ім. Ворошилова (м. Марганець, на Дніпропетровщині) дає таку справку, де пише: «Підтверджу, що Бойко А. Т. до війни працював...» і т. д. і т. д.

Справка, одне слово, така, якій їй і належить бути.

Так ні!

Начальник відділу державного забезпечення в м. Марганці Горпинченко виправляє справку так:

«Видана тов. Бойко А. Т. в тім, що він...» і т. д. і т. п.

Не можна видати справку небіжчикові! Не можна!

Може, ще Горпинченко вимагатиме, щоб Бойко сам довідку приніс?

Кому смішки, а ось уже кілька місяців мати і 3 дітей допомоги не можуть дістати, бо живому Горпинченкові хочеться, щоб обов'язково видали справку мертвому Бойкові!

Малюнок С. Самула.

— Хто це розвів тут такий бур'ян?

— Директор радгоспу. Він маскується ним від ревізії.

БЕЗПРИТУЛЬНІ КЮСКИ

Опівночі над містом Богуславом місяць випадково заглянув на сонну Шевченківську вулицю й жахнувся. Серединою вулиці, полохуючи сторожів, ішов кіоск, пофарбований у жовтий колір. Це був той самий кіоск, що його богуславці звикли бачити в тіні міського скверика, біля фотопавільйону. Поруч з ним, гримаючи відбитими дошками, шкандивав сусіда, кіоск, що довгий час хилився на тин біля майстерні «Взутшкірпром», а слідом за ними тупцював кіоск, що цілій вік простояв біля самісінкої Міської Ради.

— Підемо прямо до директора Богуславської контори «Київторгу» Дучинського, сказав жовтий кіоск, може, він нас упізнає та даст яку раду. Може, перетворить нас на торговельні «точки».

Пробулками добралися кіоски до біленського будиночка. Жовтий кіоск постукав у вікно директорового дому. Відхилилася штора і сердитий заспаний голос загримів:

— І кого це носить лиха година в глупу ніч?

— Це ми — кіоски, — заговорили хором незвичайні, нічні мандрівники.

Пізнавши їх, Дучинський уже не загримів, а прямо громом прогуркотів:

— Пішли геть, дерев'яні голови! Скарги приймаю в службовому кабінеті. А крім того ви не мої, і я не ваш!

Перезирнулися збентежені кіоски і потупцювали до директора

«Харчопромкомбінату» Кропивного.

— Змилуйтесь, товариш директор, соромно так обдертими, без діла стояти, — заговорили кіоски разом, — може хоч квасом яким, морсом чи брагою в нас торгувати будете.

— Ви не мої і я вас знати не хочу, — відповів Кропивний.

Не повезло кіоскам і в голові Райспоживспілки Мельниченка і в голів різних артілей.

— Чи ж ми? — журилися кіоски, мандрюючи на гору до пошти з надією, що може хоч філія «Союздруку» надумастися в них газети продавати.

— Якщо і тут не знайдемо хазяїна, умовились кіоски, — підемо до баби Теклі. Жіноче серце на директорське. Вона побілить нас та заорендую продавати підсмажене насіння.

Отже, блукали своїм містом безпритульні кіоски аж поки розвиднілось.

Коли стомлені безнадійними розшукали хазяїна кіоски поверталися назад, зустрів їх голова Міської Ради Кузнецов.

— Що це за новина, — закричав він, — хто дозволив вам людей лякати? І куди дивиться міліція? Ану р-р-розійдись по місцях!!

Налякані головою Міськради, побрели кіоски на свої місця. Сталі і тяжко задумались. Думають вони думу, де б знайти в Богуславі справжнього хазяїна.

Юрій СЕВЕРОВ.

м. Богуслав,
Київщина.

НІЖЕНСЬКІ МАЧУХИ

Указом Президії Верховної Ради СРСР одиноким матерям віддається 100 крб. щомісячної допомоги.

Для того, щоб одержати ту допомогу, треба підписати книжку в паспортному столі.

В м. Ніжині (Чернігівщина) на цей підпис матері витрачають багато часу, бо приймають робітники паспортного столу тільки до 12 год. дня.

„С. А. В. П.“

Що це значить?

Для нас із вами нічого не значить, а для м. Сквірі це дуже значить.

Значить це: «Сквірська артіль «Вільна Праця».

Вільна?

Це значить — хто що хоче, те й робить...

А ота скорочена назва: «Ск. арт. «В. Пр.» для того, щоб ніхто не догадався, що хтось робить...

НЕ ДАЮТЬ ЗДАЧІ

Це в Проскурові. Не вважаючи на розпорядження Проскурівського Міськторгу т. Білоуса — не дають здачі ні в юрідальні № 5, ні в буфеті театру ім. Петровського, ні в кіоску, де продають газети.

Не звикли в Проскурові здачу давати.

А що якби їх ударити, як слід?

Напевно почули б:

— Удариш?! Спробуй! Й-богу, дам здачі!

ОДРЕМОНТУЄМО...

У селі Новосвітлівці, Ворошиловградської області, клуб занедбаний: нема ні стільців, ні екрану. Дах тече, будинок розвалюється, стіни облуплені...

Молоді нема де культурно розважитись.

Що робити? — питают нас.

Треба ремонтувати, — відповідаємо.

Так голова райвиконкому т.

Ковалев уже давав розпорядження.

Ну й що?

Не перевірив, а ремонт у тому ж таки стані.

А як голова райвиконкому т. Ковалев сам не може розпорядитися, «Перець» випустить оцей номер і приде в Новосвітлівку ремонтувати клуб.

А що ж поробиш?

Київ —
Перець

ДОРОГИЙ ПЕРЕЦЬ!

Наш колгосп одержав з інкубатора курчат. Підгодовувати їх треба молоком і сиром. Так ми й почали робити. Але через кілька днів Райуповнаркомзаг т. Чичата заборонив видавати молоко і сир курчатам до виконання плану молокоставок. Коли це приїздить ветлікар т. Почугуев, оглянув курчат і склав акта (для передачі в прокуратуру) за те, що я не підгодовую курчат молоком і сиром. Я знову почав видавати на птахоферму ці продукти. Коли це нагодився працівник Райуповнаркомзагу т. Мірошниченко і склав акти на притягнення мене до відповідальності за видачу курчатам молока й сиру. Що мені тепер робити? Коли даватиму молоко й сир курчатам, мене судитимуть (акт у прокурора) і коли не даватиму, теж судитимуть (акт у прокурора). Як розібрatisя в цім ділі?

Я. ДЕНІСОВ.

Голова колгоспу «Політвідділ».

Сталінська область.

ТОВАРИШУ ПЕРЕЦЬ!

Податковий інспектор Олександрійського райфінвідділу поставив мене в такий тупик, що без твоєї допомоги я з цього ніколи не виберусь. А справа ось у чому. Я працюю в конторі «Союздруку», чоловік — на електростанції, а дочка в армії — оце й уся наша сім'я. Ми чесно по місцю своєї роботи сплачуємо належні з нас податки, в тому числі й по малосімейності. Але в нас є корова. Й ось одержую я на цю корову платіжні повідомлення на такі податки: прибутковий, військовий і по малосімейності. Пішла я до податкового інспектора й кажу йому, що корова ж не військовозобов'язана і постанови про малосімейність її теж, здається, не обходять. Та до того ж у неї аж четверо телят було. Ми з чоловіком платимо те, що з нас належить. А інспектор мені й одрізав: свої налоги ви платите по місцю роботи, а за корову платіть і малосімейний, і військовий. От я й не знаю, як тепер бути: чи платити за свою «малосімейну» корову, чи підождати, поки вийде постанова про податок на чиновників, які підривають авторитет податкової політики радянської влади?

К. КАРПЕНКО.

м. Олександрія
на Кіровоградщині.

ТОВАРИШУ ПЕРЕЦЬ!

Прошу передати відомому дресуvalнику Дурову, що у нас у м. Смілі організовано пацюкій оркестр. Організував його сам зав. клубом. Оркестр складається з 15 пацюків. Вони грають на корнетах, альтах, тромбонах, басах і на барабані. Диригует сам зав. клубом. Хай тов. Дуров приїде і забере собі цих пацюків-оркестрантів разом із їхнім диригентом (вони йому пригодяться), а нам залишити інструменти, що їх, невідомо з яких причин, зав. клубом замкнув у кладовці, де живуть пацюки-оркестранти. Лише в такий спосіб можна буде знову відродити єдиний оркестр, який ще донедавна існував у м. Смілі.

В. МІШЕНКО.

м. Сміла
на Київщині.

ДОРОГИЙ ПЕРЕЦЬ!

Всі 35 учителів нашої Мелітопольської 4-х класової середньої школи в один голос заявляють, що технічна секретарка школи Головач ніхто інша, як замаскована відьма з Лисої Гори. Кажуть, що на одному з шабашів вона «обложила» нецензурною лайкою відьомське збіговисько й вимушена була втекти з Лисої Гори до нас у Мелітополь. Я спочатку виступила проти такої думки, але тепер, наслухавши запашного цензурного й нецензурного лексикону Головач, яким вона «обкладає» наших учителів, починаю схилятися до думки вчительського колективу. Директор школи, напевне, причарований відьомськими чарами секретарки Головач, тільки посміхається, слухаючи, як «культурно» вона розмовляє з учителями.

Чи не порадиш ти нам, дорогий Перець, як би цю Головач спrowadити з нашої школи назад на Лису Гору?

А. ТИХА.

м. Мелітополь
на Запоріжжі.

СОНЦЕ ЗА КАРПАТАМИ

Між СРСР і Чехословаччиною укладено договір про приєднання до Української РСР Закарпатської України.

Малюнок А. Бондаровича.

Читайте
і заздріть:
я — громадянин
Радянського Союзу!

РЕДКОЛЕГІЯ: Остап Вишня, С. Воскрекасенко, Ол. Громов, Юр. Дольд, П. Козланюк, О. Козюренко, Л. Паламарчук (відп. редактор).
Видавництво ЦК КП(б)У «Радянська Україна». Адреса редакції: Київ, Коцюбинського, 7. Тел.: 4-02-69, дод. 34. Прийом щодня від 2 до 6 год.
Рукописи не повертаються. Передплата ціна 4 крб. на місяць.

Журнал «Перець» № 11-12 (на укр языке). Підписано до друку 4/X.1945 р. Стат. формат 72x105 см. 2 друк. арк. Кількість
знаків в 1 друк. арк. 78.000.